

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/69/2024
Identifikačné číslo spisu:	3817206929
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3817206929.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: A. N.L., s miestom podnikania, J., Martin, IČO XX XXX XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Balážom, Martin, Ul. Volgogradská 10964/19 proti žalovaným: 1/ N.. Y. C., narodenej X. N. XXXX, E., L. XXX/XX, 2/ N.. C. C., narodenej X.. X.M. XXXX, I., A.. J.. S. XX/X, obe zastúpené advokátom JUDr. Pavlom Babiakom, Prievidza, G. Švéniho 6, 3/ Generali Slovenská distribúcia, a.s., Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197, zastúpenej Advokátska kancelária ABELOVSKÝ - PETRUŇO, s.r.o., Zvolen, Tehelná 189, IČO: 56 542 623, o zaplatenie sumy 3.866,01 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 10C/13/2017, v konaní o dovolaní žalovanej 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, z 10. októbra 2023, č.k. 5Co/10/2023-295, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 10. októbra 2023, č.k. 5Co/10/2023-295 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 10. októbra 2023, č.k. 5Co/10/2023-295 výrokom I. rozhodol, že odvolací súd pokračuje v konaní s právnym nástupcom pôvodne žalovaného 3/ Generali poisťovni, a.s. so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO 35 709 332, a to Generali Slovenská distribúcia, a.s. so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 3/A IČO: 54067197 ako so žalovaným 3/. Výrokom II. odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,66 %, výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, výrokom IV. rozhodol, že žalovaný 3/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanému 3/ vo výške určenej súdom prvej inštancie.

2. V predmetnej právnej veci odvolací súd pred vydaním tohto rozhodnutia z výpisov z obchodného registra zistil, že pôvodný žalovaný 3/ Generali poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 zmenil s účinnosťou od 11.01.2022 svoje obchodné meno na GSK Financial, a.s. a následne došlo k zlúčeniu tejto obchodnej spoločnosti s obchodnou spoločnosťou Generáli Slovenská

distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197, ktorá je tak právnym nástupcom pôvodného žalovaného 3/ Generali poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 /neskôr GSK Financial, a.s./. Posledne menovaná obchodná spoločnosť potom bola dňa 24.11.2022 z obchodného registra vymazaná. Podľa § 69a ods. 1 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu výmazu pôvodného žalovaného 3/ z obchodného registra /24.11.2022/ účinky splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti nastávajú jeho zápisom do obchodného registra. Zápisom do obchodného registra spoločnosti zanikajúce splynutím, zlúčením alebo rozdelením zanikajú. Podľa § 64 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Posúdiac zhora uvedené skutočnosti podľa citovaného ustanovenia § 69a ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka, pôvodný žalovaný 3/ /Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 po zmene obchodného mena GSK Financial, a.s. zápisom zlúčenia s obchodnou spoločnosťou Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197 do obchodného registra zanikol a jeho právnym nástupcom je uvedená obchodná spoločnosť, s ktorou sa zlúčil. Odvolací súd preto podľa § 64 CSP rozhodol výrokom I. tohto uznesenia, že v konaní pokračuje s obchodnou spoločnosťou Generali Slovenská distribúcia, a.s. Bratislava Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197 ako so žalovaným 3/, keď táto je právnym nástupcom zaniknutej obchodnej spoločnosti Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 po zmene obchodného mena GSK Financial, a.s., ktorá bola pôvodne žalovaným 3/.

3. Odvolací súd, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, opätovne rozhodoval o trovách konania uznesením z 10. októbra 2023 č. k. 5Co/10/2023-295, keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 29. novembra 2022 sp. zn. 7Cdo/328/2021 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 21. apríla 2021 č. k. 5Co/78/2020-231 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné v otázke posúdenia procesného zavinenia na zastavení konania.

4. Odvolací súd odkázal na uznesenie najvyššieho súdu z 27. júna 2023 sp. zn. 6Cdo/70/2021, a uviedol, že kritérium procesného zavinenia podľa § 256 ods. 1 CSP treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana požadovala, a skutočnosťou, pre ktorú neskôr vzala žalobu späť. Keďže žalovaná 3/ po podaní žaloby uhradila žalobcovi sumu 3.806,14 eur, procesne zavinila zastavenie konania v tejto časti. Žalobca naopak zavinil zastavenie konania v zostávajúcej časti (spolu 1.115,81 eur), kde jeho nároky neboli uspokojené a žalobu vzal späť aj v tomto rozsahu. Po vzájomnom započítaní procesného zavinenia dospel odvolací súd k záveru, že žalobcovi prislúcha nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,66 %.

5. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná 3/ (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, tvrdiac, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že odvolací súd sa nesprávne vysporiadal s otázkou procesného zavinenia na zastavení konania. Opomenul, že žalobca podal žalobu predčasne, bez toho, aby si riadne a včas uplatnil a preukázal svoje nároky v súlade s § 11 a § 15 zákona o PZP. Dovolateľka argumentovala, že lehota na likvidáciu poisťnej udalosti jej začala plynúť až po tom, ako žalobca dňa 20. marca 2017 preukázal svoj nárok predložením znaleckého posudku. V čase podania žaloby (7. apríla 2017) jej teda ešte neuplynula zákonná trojmesačná lehota na ukončenie šetrenia. Poistné plnenie vyplatila dňa 25. mája 2017, teda v rámci zákonnej lehoty. Z tohto dôvodu bola žaloba podaná predčasne a zavinenie na zastavení konania je na strane žalobcu. Podľa nej odvolací súd nesprávne aplikoval závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/70/2021, nakoľko sa týkalo odlišného skutkového a právneho základu (náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z. z.), ktorý má odlišný proces uplatňovania nároku ako zákon o PZP.

6. Súčasne v dovolaní namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie. Uviedla, že pôvodná žalovaná 3/ (Generali Poisťovňa, a.s.) predala svoj podnik, vrátane poistného kmeňa, spoločnosti

Generali Česká pojišťovna a.s. s účinnosťou od 20. decembra 2021. Dovolateľka (Generali Slovenská distribúcia, a.s.) sa stala právnym nástupcom pôvodnej žalovanej až následným zlúčením dňa 24. novembra 2022, avšak v tom čase už pôvodná žalovaná nebola nositeľom záväzkov z poisťnej zmluvy, a preto tieto záväzky nemohli prejsť na dovolateľku. Preto navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že jej prizná voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. K otázke zavinenia uviedol, že si nárok uplatnil už 10. novembra 2016, pričom žalovaná 3/ mala vedomosť o existencii znaleckého posudku v trestnom spise a mal povinnosť vykonať vlastné šetrenie, čo neurobila. Žalobu podal až po viac ako piatich mesiacoch nečinnosti žalovanej, a teda nebola podaná predčasne. Námietku nedostatku pasívnej vecnej legitimácie považoval za neprípustnú v zmysle § 435, keďže dovolateľka ju mohla a mala vzniesť v konaní pred odvolacím súdom, čo neurobila. V prípade, ak by dovolací súd ex offio alebo na základe pripustenej námietky žalovaného v rade 3/ dospel k záveru, že nie je pasívne vecne legitimovaná v spore, žalobca z opatrnosti navrhuje, aby súd pripustil zmenu na strane žalovanej 3/ v zmysle § 80 CSP a to tak, že z konania vystúpi žalovaná 3/ - spol. Generali Slovenská distribúcia, a.s. a na jej miesto nastúpi ako žalovaná v rade 3 spol. Generali Česká pojišťovna a.s. so sídlom Spálená 75/16, Nové Mesto, 110 00 Praha 1, IČO : 45272956 a to na podklade skutočnosti, že zmluvou o predaji podniku zo dňa 17. 12. 2021 došlo k prevodu práv a povinností z poisťných vzťahov pôvodného žalovaného v rade 3 na spol. Česká pojišťovna a.s. Ak by totiž súd pripustil ako dôkaz oneskorene predloženú zmluvu o predaji podniku, musel by v záujme zachovania rovnosti zbraň pripustiť aj procesný návrh žalobcu na zmenu subjektu na strane žalovanej 3/.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 3/ je dôvodné a preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou

dovolatel'a vysvetliť v dovolaní zákona zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Dovolaťka namietala nesprávne vysporiadanie sa s otázkou procesného zavinenia, aplikáciu uznesenia najvyššieho súdu a nedostatok pasívnej vecnej legitímácie

14. Dovolaací súd za dôvodnú námietku považuje nesprávne posúdenie otázky jej pasívnej vecnej legitímácie. Odvolaací súd totiž až vo výroku I. napadnutého uznesenia rozhodol o tom, že v konaní pokračuje s dovolaťkou ako s právnym nástupcom pôvodne žalovanej spoločnosti. Dovolaťka preto až podaním dovolania mohla prvýkrát účinne namietat' nesprávnosť tohto výroku a z neho vyplývajúceho nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie.

15. Dovolaťka v tejto súvislosti tvrdila, že jej pasívna vecná legitímácia nie je daná, pretože záväzky z poistného vzťahu, ktoré sú predmetom tohto sporu, na ňu ako na právneho nástupcu neprešli. Argumentovala, že došlo k dvom na seba nadväzujúcim, avšak z hľadiska právnych účinkov odlišným skutočnostiam. Súčinnosťou od 20. decembra 2021, pôvodná žalovaná 3/ (Generali Poist'ovňa, a.s.) predala celý svoj podnik, s ním spojených záväzkov, spoločnosti Generali Česká pojišťovna a.s.. Podľa § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj vzťahuje. Týmto úkonom (singulárnou sukcesiou) sa nositeľom záväzku voči žalobcovi mala stať spoločnosť Generali Česká pojišťovna a.s. Následne, dňa 24. novembra 2022, došlo k zániku pôvodnej žalovanej spoločnosti (v tom čase už premenovanej na GSK Financial, a.s.) zlúčením s dovolaťkou (Generali Slovenská distribúcia, a.s.). V tomto momente však už zanikajúca spoločnosť nebola nositeľom záväzkov, nakoľko tieto boli predtým prevedené na iný subjekt. Univerzálnou sukcesiou (zlúčením) tak na dovolaťku mohli prejsť len tie práva a povinnosti, ktorých bola zanikajúca spoločnosť v čase zlúčenia nositeľom.

16. Odvolaací súd vo svojom odôvodnení (body 1. až 4. napadnutého uznesenia) posudzoval otázku právneho nástupníctva iba z hľadiska zlúčenia, teda univerzálnej sukcesie. Opomenul posúdiť právne účinky predchádzajúceho predaja podniku, ktorý mohol mať zásadný vplyv na to, ktorý subjekt je v skutočnosti pasívne vecne legitimovaný v spore.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolací súd podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a podľa § 450 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

18. Úlohou odvolacieho súdu bude v prvom rade zaoberať sa otázkou pasívnej vecnej legitímácie dovolaťky. V tejto súvislosti je potrebné vyhodnotiť prehlásenie o procesnom nástupníctve subjektu Generali Česká poist'ovňa a.s. zo dňa 20.12.2021 (čl. 307) a Zmluvu o predaji podniku uzavretú medzi Generali Poist'ovňa a s. a Generali Česká pojišťovna, a.s. zo dňa 20.12.2021(čl. 309). Podľa čl. 3 zmluvy - prevod podniku, bod 3.2., písm. b): „... v deň účinnosti spolu s pohľadávkami a záväzkami prechádza na kupujúceho aj príslušenstvo týchto pohľadávok a záväzkov, nezávisle od toho, či sú uvedené v zmluve“.

19. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolaací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.